

עפ"ת (חיפה) 29054-05-25 - כמאל סואעד נ' מדינת ישראל

עפ"ת (חיפה) 29054-05-25 - כמאל סואעד נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ת (חיפה) 29054-05-25

כמאל סואעד

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[05.06.2025]

כבוד השופט זיו אריאלי

פסק דין

רקע וטענות הצדדים:

1. לפניי ערעור על גזר דין שניתן ביום 6.4.25 בבית משפט לתעבורה בעכו [תת"ע 2712-02-23], במסגרתו הוטלו

על המערער העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי המערער לא יעבור בתקופת התנאי עבירה של נהיגה בזמן פסילה או

שתוקף רישיון הנהיגה פקע, או עבירה על סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

ג. פסילת רישיון נהיגה לתקופה של שנתיים.

ד. פסילת רישיון נהיגה על תנאי למשך 12 חודשים, והתנאי הוא כי המערער לא יעבור בתקופת התנאי אחת

מהעבירות בהן הורשע, או אחת העבירות המנויות בתוספת הראשונה והשניה לפקודת התעבורה.

ה. קנס כספי בסך 1,500 ₪.

ו. התחייבות כספית בסך 2,500 ₪ לבל יעבור משך שנתיים אחת מהעבירות בהן הורשע או עבירה לפי סעיף 10 (א)

לפקודת התעבורה, נהיגה בזמן פסילה או נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע מעל שנתיים.

יוקדם ויובהר - עונש המאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לא עוכב, והמערער כבר החל בריצוי עונש זה (על פי

הודעה שהוגשה לבית המשפט קמא ביום 13.5.25).

2. בתמצית - המערער הורשע בתיק הנ"ל בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה תחת השפעת אלכוהול ונהיגה ללא

ביטוח. על פי כתב האישום, 24.1.23 נמצא כי המערער נהג ברכב, בשעות אחר הצהריים על אף שהיה פסול מלנהוג

על פי גזר דין שניתן בעניינו בתיק אחר מיום 29.6.22 [אז נפסל מלנהוג למשך חמישה חודשים]. עוד נמצא כי

המערער נוהג תחת השפעת אלכוהול, וללא תעודת ביטוח תקינה.

3. בנוסף צירף המערער תיק אחר [תת"ע 5748-04-23] בו יוחסה לו עבירה של נהיגה תוך אי ציות לאור אדום ברמזור. העבירה בוצעה ביום 23.4.22 בשעות הערב, בכביש 89.
4. הרשעת המערער התקבלה על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון ולאחר תיקון של כתב האישום. לבקשתו, הופנה המערער לקבלת תסקיר שירות מבחן, טרם שמיעת טיעונים לעונש.
5. התסקיר, שהוגש ביום 1.7.24, לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של המערער. נקבע כי קיים סיכון לא מבוטל להישנות התנהגות עוברת חוק, וכי המערער שולל נזקקות טיפולית.
6. ביום 28.7.24 התקיים דיון נוסף במסגרתו הגישה המשיבה בכתב את טיעוניה לעונש. המשיבה עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי המערער, טענה כי המערער נתפס במספר הזדמנויות נהג בזמן פסילה תוך ביצוע עבירות נלוות. יש לקבוע בעניינו מתחם עונש הולם הנע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל, ולמקם את המערער בחלק האמצעי/עליון של המתחם. לעניין הפסילה נקבע כי יש לקבוע בעניינו מתחם הנע בין 2-10 שנות פסילת רישיון.
7. ביום 12.9.24 הוגשו מטעם ההגנה טיעונים לעונש בכתב. הסנגור עמד על נסיבותיו האישיות של המערער, גילו והיותו מפרנס יחיד למשפחתו, מצבו הסוציו-אקונומי הירוד, הודאתו ורצונו להשתקם. נטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 3-11 חודשי פסילה וכן ענישה שתחילתה במאסר מותנה וסופה ב- 60 ימי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות. הסנגור עתר להסתפק בענישה צופה פני עתיד, נוכח הודאת המערער ונטילת האחריות.
8. בדיון מיום 15.9.25 נשלח המערער לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות. בדיון מיום 13.10.24 נשלח המערער פעם נוספת לקבלת חוות דעת מאת הממונה על עבודות השירות (לאחר שבעקבות הפנייה קודמת לא הגיע המערער לדיון כשברשותו מסמכים רפואיים מתאימים). המערער לא התייצב לראיון ההתאמה שנקבע לו, ולפנים משורת הדין הופנה פעם נוספת לראיון אצל הממונה. בחוות דעת שהוגשה לבית המשפט ביום 9.3.25 נקבע כי המערער נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות.

9. ביום 6.4.25 ניתן גזר הדין. בית המשפט קמא עמד על חומרת מעשיו של המערער, אשר נהג בפסילה, תחת השפעת אלכוהול וללא ביטוח תקף. עוד צוין כי מקורה של הפסילה בגזר דין מיום 1.1.23, שניתן נוכח 6 אישומים של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע. מדובר לפיכך במי שמנהיגו נשקף סיכון רב, ובעת שמרחף מעל ראשו של המערער מאסר מותנה בן 6 חודשים. בית המשפט קמא קבע לפיכך מתחם עונש הנע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל בן 12 חודשים, לצד פסילת רישיון נהיגה הנעה בין מספר חודשים ועד 60 חודשים, וכל זאת לצד ענישה נלווית. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה התחשב בית המשפט קמא בהודאת המערער, ומנגד - בעברו הפלילי. לחובת המערער 16 הרשעות בעבירות תעבורה (ביניהן כאמור הרשעות קודמות בעבירה של נהיגה בזמן פסילה) וכן רישום פלילי שעניינו עבירת איומים משנת 2023. נקבע כי מקום בו מבוצעות עבירות של נהיגה בפסילה ונהיגה תחת השפעת אלכוהול בפעם השנייה, יש בכך כדי ללמד שהמערער אינו ירא את הדין ונהיגתו מסכנת את משתמשי הדרך. משכך, וביחוד נוכח היעדר המלצה טיפולית בעניינו - אין מנוס מהשתת מאסר בפועל. עם זאת, נוכח ההודאה, צירוף האישומים והנסיבות האישיות המורכבות העולות מהתסקיר, הנזק שעלול להיגרם למשפחת המערער עם שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח - ובשים לב לטענת הסנגור כי המערער הסיר את המחדל וחידש את רישיון הנהיגה שלו - הרי שיש מקום להורות כי את עונש המאסר יישא המערער בדרך של עבודות שירות. משכך הושת על המערער עונש כמפורט ברישא פסק דין זה, ומכאן הערעור.
10. לטענת המערער, בית המשפט קמא החמיר עמו מעל לנדרש. העונש סוטה 'באופן קיצוני' ממתחם העונש ההולם. נטען כי בית המשפט הפנה בגזר הדין לעונש מאסר מותנה - אלא שזה הופעל במסגרת תיק אחר. המערער שב וביקש להסתפק בעבירה של פסילה על תנאי או פסילה בת חודשים ספורים.
11. המשיבה סומכת ידיה על גזר דינו של בית המשפט קמא.
דין והכרעה:
12. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים היום, נחה דעתי כי דין הערעור להידחות.
13. כידוע, במסגרת דיון בערכאת הערעור - אין בית המשפט גוזר את הדין מחדש, ואינו "נכנס בנעליה" של הערכאה הדיונית. עילת ההתערבות של ערכאת הערעור מצומצמת, ושמורה למקרים חריגים בהם נפלה שגגה של ממש בגזר הדין, או סטייה משמעותית מרף הענישה הנוהג [השווה ע"פ 258/17 בעניין סלאח].
14. בענייננו, קיים שילוב "מכפיל חומרה" בדמות עבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה תחת השפעת משקאות משכרים. בהקשר זה יש לתת את הדעת לכך שבתי המשפט חזרו והבהירו את החומרה הגלומה בנהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רישיון, את הסיכונים הרבים לביטחונם של הנוסעים ברכב והולכי רגל. בנוסף - יש בהתנהלות זו כדי לשקף יחס מזלזל ומבזה של הדין ושל הוראות בתי המשפט. הענישה המקובלת בעבירה זו אמורה לבטא את המשקל הסגולי של הערכים המוגנים שהופרו, ולהעביר מסר מרתיע מפני ביצוע עבירות מסוג זה. לא אחת קבע בית המשפט העליון ואישר מתחמי עונש הכוללים רכיב של מאסר בפועל - גם לתקופה משמעותית - מקום בו מדובר במי שהורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה - ר' למשל רע"פ 2516/23 בעניין פלוני, רע"פ 1483/19 בעניין ליפשיץ, רע"פ 5431/17 בעניין זדה, רע"פ 5464/15 בעניין לייזרוביץ; רע"פ 7982/13 בעניין עדיאל].

15. בעניינו של המערער, בולט במיוחד הזלזול הבוטה בהחלטות בית המשפט. המשיב נתפס, פעם אחר פעם, כשהוא נוהג ללא רישיון נהיגה בר תוקף, הורשע ונפסל מלנהוג - וחוזר אל ההגה ואל הנהיגה, משל החלטות צווים וגזרי דין הם בגדר המלצה בלבד, ובזאת הפעם - תוך שהוא נתון תחת השפעה של משקה אלכוהולי. על כך יש להוסיף כי נערך תסקיר שירות מבחן בעניינו, אשר אמנם מלמד על מורכבות הרקע הסוציו-אקונומי ממנו מגיע המערער, אך אין בו כדי ללמד על הפנמה אמיתית של חומרת המעשים או על אופק טיפולי/שיקומי. מכאן גם שאין כל בסיס ויסוד לעתירת הסנגור בפני בית המשפט קמא לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.
16. סיכומו של דבר - מקום בו מדובר בעברייני מועד, הרי שאין מנוס אלא להחמיר בענישה בעניינו, כדי להרתיעו לבל יחזור על התנהגותו הרעה, ויחזור לסכן את ציבור המשתמשים בדרך.
17. אמנם, בצדק ציין הסנגור כי נפלה שגגה בגזר הדין, שכן בין השיקולים מנה בית המשפט קמא את העובדה כי המערער ביצע את העבירה בעת ש"רבץ עליו מאסר מותנה". זאת בשעה שאין מחלוקת כי נגד המערער לא תלוי ועומד מאסר מותנה כאמור. אולם בפועל נראה כי שלנתון שגוי זה לא הייתה השפעה ממשית על מידת עונשו של המערער. ממילא גם לא הופעל עונש מאסר מותנה ולא ניתנה כל החלטה אופרטיבית בעניין זה בגזר הדין.
18. מעבר לכך, וזה העיקר - בית המשפט קמא לא החמיר יתר על המידה עם המערער, ולטעמי - גזר הדין ראוי, מנומק ונטוע היטב בגדרי הפסיקה ומדיניות הענישה הנוהגת.
- משלא מצאתי עילה להתערב בגזר הדין - אני דוחה את הערעור.
- המזכירות תעביר את העתק פסק הדין לממונה על עבודות השירות.
- ניתן היום, ט' סיוון תשפ"ה, 05 יוני 2025, במעמד הצדדים.